

Turizm Akademik Dergisi

Tourism Academic Journal

www.turizmakademik.com

Turizm Öğrencilerinin Sürdürülebilir Turizme Yönelik Bilişsel Yapılarının Belirlenmesi: Nitel Bir Araştırma

Özgür YAYLA*

^a Akdeniz Üniversitesi, Manavgat Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü, Manavgat, Türkiye, ozguryayla@akdeniz.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7124-9311

Öz

Bu araştırma turizm lisans eğitimi alan öğrencilerin sürdürülebilir turizm kavramına yönelik bilişsel yapılarını belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Araştırma amacına bağlı olarak veriler Manavgat Turizm Fakültesi'nde okuyan 87 öğrenciden kelime ilişkilendirme testi uygulanarak elde edilmiştir. Ulaşılan veriler, MAXQDA 2020 programı yardımı ile analiz edilmiş ve toplamda 183 farklı kelime tespit edilmiştir. Sürdürülebilir turizm ile ilgili kelimeler, çevre, kültür, ekonomi ve yeşil turizm başlıklarında toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre en fazla tekrar edilen kelimeler, kültür, çevre, ekonomi, koruma ve memnuniyet olarak belirlenmiştir. Ayrıca, araştırmadan elde edilen sonuçlar neticesinde öğrencilerin sürdürülebilir turizm ile ilgili bilişsel yapılarının güçlü olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Turizm, Turizm Eğitimi, Kelime İlişkilendirme Testi, Bilişsel Yapı.

Abstract

This research was carried out to determine the cognitive structures about sustainable tourism of the students who received undergraduate education in the field of tourism. Depending on the research purpose, the data were obtained by applying word association test from 87 students studying in the Manavgat Tourism Faculty. The data obtained were analyzed with the help of the MAXQDA 2020 program and a total of 183 different words were identified. The words related to sustainable tourism were collected under the headings of environment, culture, economy and green tourism. According to the results of the research, the most repeated words were determined as culture, environment, economy, protection and satisfaction. In addition, as a result of the results obtained from the research, it can be said that the cognitive structures of students related to sustainable tourism are strong.

Keywords: Sustainable Tourism, Tourism Education, Word Association Test, Cognitive Structure.

JEL CODE: L83, Q56, Z32

Makalenin Geçmişi:

Gönderim Tarihi : 17.07.2020

Birinci Düzeltme : 24.08.2020

İkinci Düzeltme : 07.09.2020

Kabul : 31.10.2020

Makale Türü : Araştırma Makalesi

Yayla Ö. (2020). Turizm Öğrencilerinin Sürdürülebilir Turizme Yönelik Bilişsel Yapılarının Belirlenmesi: Nitel Bir Araştırma, Turizm Akademik Dergisi, 7 (2), 189-201.

* Sorumlu yazar e-posta: ozguryayla@akdeniz.edu.tr

Not: Bu çalışma için Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 2020M020 protokol numaralı, 128 numaralı karar sayılı ve 22.05.2020 tarihli "Etik Kurul Onayı" alınmıştır.

GİRİŞ

Turizm, içinde bulunulan çağda önemli ölçüde gelişerek (Kaslik & Neamtu, 2020), ülkelerin en önemli gelir kaynaklarından biri haline gelmiştir (Shafiee, Ghateri, Hasanazadeh & Jahanyan, 2019). Öyle ki, 2019 yılı verileri göz önünde bulundurulduğunda bir önceki yıla oranla yüzde dördlük bir artış göstererek dünya genelinde 1,5 milyar insan turizm faaliyetlerine katılmıştır. Bununla birlikte 2030 yılına kadar 1,8 milyar insanın turizm faaliyetlerine katılacağı öngörülmektedir (UNWTO, 2020). Bu durum, ülkeler adına çeşitli ekonomik fırsatlar oluştursa da (Kendir, Arslan & Özkoç, 2019), çevresel tahribat, kaynakların tükenmesi gibi bir takım olumsuzluklar meydana getirmektedir (Legrand, Chen & Sloan, 2013).

Sürdürülebilirlik kavramı son yıllarda en fazla konuşulan konuların başında gelmektedir. 2015 yılında Avrupa Birliği 17 maddelik sürdürülebilir kalkınma hedefi belirleyerek turizm dahil tüm sektörlerce bu maddelerin uygulanmasını sağlamıştır (UN, 2015). Tüm bu gerekçelerden dolayı sürdürülebilir turizm, alanyazında çalışan akademisyenlerin dikkatini çeken konulardan biri haline gelmiş, bunun yanında, ülkelerin ulusal ve uluslararası politikalarında yoğun bir şekilde yer almıştır. Sonuç olarak, sürdürülebilir turizmin turizm planlamasında, işleyişinde turizmin tüm alanlarıyla ilgili sıklıkla kullanılan bir kavram olduğu söylenebilir (Garrod & Fyall, 1998).

Sürdürülebilir turizm göstergeleri, turizmi sürdürülebilir bir şekilde izlemek ve yönetmek açısından faydalıdır (Choi & Sırakaya, 2006). Yerel halk, turizm çalışanları, turistler ya da destinasyon yönetim örgütlerinin sürdürülebilir turizme yönelik algılarını anlamak sürdürülebilir turizm kapsamında önemli araştırma konuları haline gelmiştir (Prayag, Dookhony, & Maryaven, 2010). Nelson, Butler & Wall (1993) yaptıkları çalışmada sürdürülebilir turizmin başarısı için yerel halkın politikaların belirlenmesinde rol alması gerektiğini iddia etmişlerdir. Lopez-Sanchez & Pulido-Fernandez (2016), sürdürülebilir turizmin başarısında destinasyonu ziyaret eden turistlerin önemli rol oynadıklarını tespit etmişlerdir. Keskin & Örgün (2015) otel çalışanlarının sürdürülebilir turizm algısını belirlemişler ve sürdürülebilir turizm ile ilişkili toplamda 251 adet kelime elde etmişlerdir. Sürdürülebilir turizmi öğrencilerin perspektifinden ele alan çalışmalar ise sınırlı sayıdadır. Konu ile ilgili yapılan çalışmalardan biri Binbaşıoğlu, Tuna, Özer & Şad (2019)'a aittir. Söz konusu çalışmada turizm dışındaki iki farklı programda okuyan öğrencilerin sürdürülebilir turizm algıları belirlenmiş ve öğrenciler sürdürülebilir turizme yönelik genel kavramlar hakkında bilgi sahibi iken, teknik kavramlar hakkında sınırlı bilgiye sahip olduğu görülmüştür.

Mercan, Özkök & Sünnetçioğlu (2018) ise turizm fakültesinde okuyan öğrencilerin sürdürülebilir turizme yönelik dersi başarı ile tamamlamalarından sonra öğrencilerin günlük yaşamlarında farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir. Öte yandan, turizm eğitimi gören lisans öğrencilerinin sürdürülebilir turizm ile ilgili kavramlar hakkında bilişsel yapıları belirsizliğini korumaktadır. Buradan hareketle, bu çalışmada turizm lisans eğitimi gören öğrencilerin sürdürülebilir turizm algılarının kelime ilişkilendirme testi ile tespit edilmesi amaçlanmıştır.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Avrupa Birliği sürdürülebilir turizmi günümüzdeki ve gelecekteki ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerini dikkate alan, sektörün, turistler ile yöre halkının ihtiyaçlarının gözetilen bir turizm türü olarak tanımlamaktadır (UNEP, 2013). Sürdürülebilir turizm, doğal kaynakları turizm gelişiminin önemli bir unsuru olarak en uygun şekilde kullanmakta, ekolojik süreçleri ve çevresel kaynakları korumaktadır (Shafiee ve ark., 2019).

Son yıllarda sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma turizm destinasyonlarının yönetimi için en uygun strateji olarak belirlenmiştir (Gkoumas, 2019). Ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan ele alınmasının yanında sürdürülebilir turizm, çevreyle bütünleşmiş turizm gelişiminde bir anahtar kelime haline gelmiştir (Sezgin & Karaman, 2008). Sürdürülebilirlik, her destinasyonun uzun dönemde kaynakların kullanılması ve korunabilmesi açısından yönetimler için bir zorunluluk halini almaktadır (Ritchie & Crouch, 2003). Esas olarak, sürdürülebilir turizm ve sürdürülebilir olmayan turizm yaklaşımları arasındaki temel fark, hızlı ancak gelecekteki durumu belirsiz bir ekonomik gelişme ile çevresel dengenin korunarak orantılı bir ekonomik gelişme sağlanması olarak belirtilebilir (Güler & Tufan, 2013). Öte yandan, turizm sisteminin sürekli dönüşüm halinde olması, turist ve çalışan personelin sürdürülebilirliğe ilişkin tutumu, turizm pazarında ortaya çıkan eğilimler sebebiyle sürdürülebilirliğe engel olabilmektedir (Farrell & Twining-Ward, 2004).

Sürdürülebilir turizm gelişimi önündeki engellerin kaldırılabilmesi amacıyla destinasyonların farklı uygulamaları olsa da genel olarak uyulması gereken bir takım kriterler bulunmaktadır. Tosun (2001)'a göre destinasyonda sürdürülebilir turizmin başarılı bir şekilde yürütülmesi ve gelişimi için, bölgede yaşayan insanların ihtiyaçlarını karşılamasına katkıda bulunmalı, eşitsizlik ve yoksulluğu azaltmalı, yöre halkının özsaygı kazanmalarını sağlamalı, bölgesel ekonomiyi güçlendirmeli ve kaynakları verimli kullanarak hedefler belirlemelidir. Ancak bu kriterlerin sağlanması halinde sürdürülebilir turizmin başarısından söz edilebilir.

Aranson (1994) doğal ve kültürel kaynakların tükenebilir ve sınırlı olduğunu iddia etmektedir. Turizm kaynaklarının uygun olmayan bir şekilde kullanılmasından dolayı destinasyon üzerinde meydana getirdiği olumsuz sosyal, kültürel ve çevresel etkilere bir cevap olarak sürdürülebilir turizm kavramı ortaya çıkmıştır. Sürdürülebilir turizm her aşamasında toplumsal sorumluluk, ekonomide canlanma ve çevreye karşı hassasiyeti gerektirmektedir (Duran, 2009). Bu nedenle turizm eğitimlerinde sürdürülebilir turizm kavramı çevrenin korunmasına ek olarak, sosyal ve kültürel değerlerin de sürdürülebilirliği açısından hayati bir rol oynamaktadır. Örneğin Avcıkurt (2003), turizmi, kültür değişimi ve kültür yayılmasına aracı olan en önemli sektör olarak göstermiştir. Avcıkurt (2003)'a göre, turizm sayesinde herhangi bir yere giden turist, yerel alışkanlıkları öğrenmekte ve eve döndüğünde gördüklerini paylaşabilmektedir. Bu durum tam tersi bir şekilde de gerçekleşebilmektedir. Zira, Turner & Ash (1975), turizmin etnik ve kültürel kimliğin sürdürülebilirliğini tehlikeye attığını savunmaktadır. Turist kendi kültürünü, ziyaret ettiği destinasyona aktarmakta ve destinasyonda kültürel bozulmalara yol açabilmektedir. Bu durumun şüphesiz ki çözümü kültürel bilince sahip ve kültürün sürdürülebilirliğini önemseyen turizm profesyonellerinin yetiştirilmesi ile mümkün olacaktır.

Hizmet sektörünün en önemli başlığını oluşturan turizmde başarı ve sürdürülebilirlik doğrudan insan faktörüne bağlıdır (Baum, 2007). Zira, turizm sektöründe çalışanların tutum ve davranışları gelen misafirin memnuniyetleri üzerinde etkili olduğu gibi (Richardson, 2009) çevre ve yaşadığı kültürün korunmasında da etkili olmaktadır. Bu sebeplerden dolayı, Türkiye'de en önemli gelir kalemlerinden biri haline gelen turizmin eğitiminin niteliği son yıllarda sıklıkla çalışılmaya başlanmıştır (Gülcan, Yayla & Işın, 2018; Büyükşalvarcı & Keleş, 2019; Yayla & Ergün, 2020).

Türkiye'nin bir turizm ülkesi olmaya başladığı yıllar 1980'li yılların başlarıdır. O tarihten bu güne kadar Türkiye'nin turizmden aldığı pay hatırı sayılır bir şekilde artmış ve küresel pazarda en fazla turist kabul eden ilk on ülke arasında yerini almıştır. Bu durum, çevresel, sosyal ve kültürel problemleri de beraberinde getirmiştir. Öyle ki, bir bölgenin taşıma kapasitesinin belirlenmesi, ekolojik denge, flora ve fauna konuları artan turist sayısı ile birlikte gündeme gelmektedir. İlgili konulara ilişkin faaliyetlerin başarılı şekilde yürütülmesi doğrultusunda Türkiye'de turizm eğitimi; örgün eğitim ve yaygın eğitim şeklinde sürdürülmektedir. Örgün turizm eğitimi, ortaöğretim düzeyinden başlayarak sırasıyla önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde, bunun yanında yaygın eğitim faaliyetleri ise resmi ve özel kuruluşlarca verilen kısa süreli mesleki kurslar tarafından yürütülmektedir (Ayaz, Yeşiltaş & Türkmen,

2012). Gerek örgün gerekse yaygın turizm eğitim kurumlarının temel amacı, turizm sektöründe çalışacak olan kişileri turizmle ilgili temel bir eğitim sürecinden geçirerek potansiyel çalışanlara turizm bilinci kazandırmak ve sektöre kalifiye personel sağlamak (Mısırlı, 2002), sektörün ihtiyaç duyduğu, dünyada hakim, kabul görmüş anlayışa uyum sağlamak, yeni kavram ile fikirleri kavrayabilecek ve sektörde uygulayabilecek potansiyele sahip turizm profesyonellerini yetiştirmektir (Üzümcü & Bayraktar, 2004). Bu bağlamda, turizm eğitimi kapsamında öğrencilerin tutum ve algılarının belirlenmesine yönelik araştırmalar, var olan durumun tespiti ve bilgi vermesinden dolayı turizm sektörü açısından önemli sosyolojik araştırmalar olarak görülmektedir (Gürkan, Dönmez & Küçükaltan, 2010).

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Sürdürülebilir turizm kavramı turizm alanyazınında sıklıkla ele alınmasıyla birlikte kavramın derinlemesine incelenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu ihtiyaca yönelik olarak kelime ilişkilendirme testi (KİT) uygulanarak turizm lisans eğitimi gören öğrencilerin sürdürülebilir turizme ilişkin görüşleri alınmıştır. İnsanların belli bir konu ile ilgili bilişsel yapılarını belirlemek için anahtar kavramlar hakkındaki düşüncelerinin ortaya çıkarılması gereklidir (Gilbert, Boulter & Ruherford, 1988). Araştırma amacına bağlı olarak bu araştırmada, bilişsel yapıyı ve bu yapıyı meydana getiren kavramlar arasındaki bağlantının tespitini sağlayan, bellekteki kavramlar arasındaki ilişkilerin yeterli ve anlamlı olup olmadığını belirlemeye katkı sağlayan nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır (Özatlı & Bahar, 2010).

Paliç Sadoğlu (2016), bilişsel yapıya yönelik yapılan araştırmaların, öğretmenlere eğitim verdikleri öğrencileri tanıma ve buna uygun yöntem ve strateji geliştirme fırsatı verdiğini iddia etmektedir. Bu bilgiden hareketle araştırmanın evrenini turizm lisans eğitimi gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma evreninin tamamına ulaşmanın oluşturduğu zorluklar nedeniyle evren üzerinden örneklem belirlenerek çalışma tamamlanmıştır. Bu noktada çalışma grubu en kolay ve hızlı şekilde verilerin toplanmasını sağlayan kolayda örnekleme yöntemi (Fırat & Aydın, 2016) ile Manavgat Turizm Fakültesi'nde lisans eğitimi gören 87 öğrenci üzerinden 2020 yılı Haziran ayında online ve interaktif şekilde yürütülmüştür.

Araştırmada veri toplama aracı olarak kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır. Turizm alanyazında sıklıkla çalışılan ve önemi her geçen zaman daha da artan sürdürülebilir turizm kavramı anahtar kelime olarak belirlenmiştir. Çalışmada sürdürülebilir turizm kavramı zincirleme cevap riskini önlemek için alt alta 10 kez

sıralanmıştır. Zira öğrenciler, her kavram yazımında anahtar kavram yerine cevap olarak yazdığı kavramın aklına getirdiği kelimeleri yazabilmekte, sonucunda araştırmanın amacına ulaşmasında engel teşkil edebilmektedir (Doğan, Yücel Güngör & Güngör, 2018). Uygulama öncesinde öğrencilere kelime ilişkilendirme testi ile ilgili açıklayıcı form hazırlanmış ve soru formu ile birlikte öğrenciye verilmiştir. Testin uygulanması esnasında öğrencilerden 30 saniye içerisinde anahtar kavramın akıllarına getirdiği ilgili kelimeleri yazmaları istenmiştir. Literatür incelendiğinde 60 saniyelik zaman dilimini esas alan çalışmalar olsa da (Coşkun & Doğan, 2019; Doğan ve ark., 2018), 30 saniyelik zaman diliminin en uygun olduğu belirtilmiştir (Bahar & Özatlı, 2003; Keskin & Örgün, 2015; Keskin, Örgün & Akbulut, 2017). Bununla birlikte, sürdürülebilir turizm ile ilgili cümle kısmı daha karmaşık ve üst düzey bir yapıda olması ve değerlendirme sürecinde önem arz etmesinden dolayı (Şimşek, 2013) katılımcılara 20 saniye ek süre verilmiştir.

Elde edilen veriler 1'den 87'ye kadar numaralandırılmış ve MAXQDA 2020 programı yardımıyla analiz edilmiştir. Yapılan nitel analizde anahtar kelimeyle ilişkili verilen cevapların sayısı ve çeşidi değerlendirmeye alınmıştır. Veri analizlerinin güvenilir sonuçlar vermesi için, kelimeler anlamsal ilişkilerine göre gruplandırılmış ve her gruptaki kelimelerin sıklığı hesaplanarak frekans tablosu elde edilmiştir (Ay, 2011). Sonuç olarak frekans tablosu esas alınarak bir kavram haritası ve kelime bulutu oluşturulmuştur.

BULGULAR

Tablo 1: Demografik Veriler

	Demografik Değişkenler	f	%
Cinsiyet	Erkek	49	56,3
	Kadın	38	43,7
Bölüm	Turizm İşletmeciliği	21	24,1
	Turizm Rehberliği	23	26,4
	Rekreasyon Yönetimi	16	18,4
	Gastronomi ve Mutfak Sanatları	27	31,1
Sınıf	Birinci sınıf	32	36,8
	İkinci sınıf	24	27,6
	Üçüncü sınıf	22	25,3
	Dördüncü sınıf	9	10,3

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgilerine ilişkin bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir. Araştırma verilerinin elde edildiği öğrencilerin % 56,3'ü erkek ve 43,7'si kadındır. Bunun yanında öğrencilerin, %24,1'i Turizm İşletmeciliği, % 26,4'ü Turizm Rehberliği, % 18,4'ü Rekreasyon Yönetimi ve % 31,1'i Gastronomi ve Mutfak Sanatları bölümlerinde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin okudukları sınıflara göre

dağılımları incelendiğinde ise % 36,8'i birinci sınıfta okurken, % 27,6'sı ikinci sınıf, % 25,3'ü üçüncü sınıf ve % 10,3'ü ise dördüncü sınıfta okudukları tespit edilmiştir.

Tablo 2'de öğrencilerin sürdürülebilir turizm ile ilişkilendirdikleri kelimeler sayısal olarak gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde öğrencilerin sürdürülebilir turizm ile ilgili ilk 3 kelimeyi sorunsuz bir şekilde cevapladıkları görülmektedir. Bunun yanında dördüncü kelimedenden itibaren öğrencilerin kelime ilişkilendirmede sorun yaşamaya başladıkları ve 63 öğrencinin ilgili ifadeye yönelik 10 kelimeyi tamamlayabildikleri anlaşılmıştır. Öğrenciler sürdürülebilir turizm ile ilgili toplamda 795 adet kelime türetmişlerdir.

Öğrencilerden elde edilen veriler incelendiğinde sürdürülebilir turizm kavramına yönelik toplam 183 kelime elde edilmiştir. İlgili kelimeler toplamda 795 defa tekrar edilmiş olup tekrar edilme sayıları tablo 3'te yer almaktadır. Tabloda 74 sözcüğün tek bir defa tekrar edildiği görülmektedir. Bunun yanında kültür, ekonomi, istihdam, koruma ve memnuniyet kavramlarının öğrencilerin sürdürülebilir turizm ile en fazla ilişkilendirdikleri sözcükler olduğu söylenebilir.

Sürdürülebilir turizme yönelik elde edilen yanıtlar incelendiğinde belirlenen kelimelerin yoğunluğundan ve tekrar edilme derecesini göz önünde bulundurarak çevre, kültür, ekonomi ve yeşil turizm olmak üzere dört farklı kategoride elde edilmiştir. Belirlenen boyutların altında yer alan ifadeler tablo 4'te yer almaktadır.

Elde edilen 183 farklı kelime tekrar edilme sıklığına göre MAXQDA programı aracılığıyla analize tabi tutulmuş ve oluşturulan kelime bulutu şekil 1'de gösterilmiştir. Şekil incelendiğinde öğrencilerin kültür, ekonomi ve istihdam kelimelerini sıklıkla tekrar ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 2: Kelime İlişkilendirme Testi Sonuçları

Kelime İlişkilendirme Testi Sonuçları										
	K-1	K-2	K-3	K-4	K-5	K-6	K-7	K-8	K-9	K-10
Toplam katılımcı	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
Cevaplama durumu	87	87	87	85	84	80	77	74	71	63
Boş	-	-	-	2	3	7	10	13	16	24
Toplam Kelime Sayısı: 795										

K: Kelime

Kelime ilişkilendirme testinin ikinci bölümünde turizm öğrencilerinin sürdürülebilir turizm ile ilgili kurdukları cümleler incelenmiştir. Cümlelerin kategorize edilmesinde Ercan, Taşdere & Ercan (2010)'ın geliştirdiği tablo dikkate alınmıştır. İlgili tabloya göre elde edilen veriler bilimsel bilgi içeren cümleler, bilimsel olmayan veya yüzeysel bilgi içeren cümleler ve kavram yanlışlığı içeren cümleler şeklinde kategorilere ayrılmıştır.

Tabloda yer alan frekans dağılımları incelendiğinde turizm eğitimi alan öğrencilerin % 48,3'ünün sürdürülebilir turizm ile ilgili bilimsel bilgi içeren cümle kurdukları anlaşılmaktadır. Öğrencilerin % 21,8'i bilimsel olmayan ya da yüzeysel bilgi içeren cümleler kurarken % 13,8'inin ise kavram yanlışlığı olan cümleler kurduğu tespit edilmiştir. Araştırma formunu yanıtlayan öğrencilerin % 16,1'inin ise ilgili bölümü yanıtlamadıkları görülmektedir. Kelime ilişkilendirme testi neticesinde katılımcılardan elde edilen cümle örnekleri Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 3: Öğrencilerin Sürdürülebilir Turizm Kavramı ile İlişki Kurduğu Kelimeler

Kelime	f	Kelime	f	Kelime	f	Kelime	f
365 Gün	1	Doğanın korunması	5	İsraf	1	Özgürlük	3
4 Mevsim Turizm	1	Döviz	3	İstihdam	26	Özveri	1
Acentalar	1	Eğlence	4	İstihdam kalitesi	14	Para	6
Adalet	1	Eko Sistem	1	İstihdam yaratma	7	Pazarlama	2
Agro Turizm	1	Ekolojik Denge	1	İşletme	10	Planlı gelişme	5
Aktif Turizm	1	Ekonomi	25	İyileştirme	1	Politik gelişim	2
Aktiviteler	1	Ekonomik Büyüme	1	Kalite	3	Rafting	1
Alışveriş	1	Ekonomik denge	2	Kalkınma	20	Rahatlık	1
Alternatif	3	Ekonomik Gelişim	1	Kamp	2	Refah	16
Altyapı	3	Ekonomik Kalkınma	3	Kano	1	Rekabet	2
Anlayış	1	Ekonomik süreklilik	13	Kaynak	7	Rekreatif Aktiviteler	1
Arkeoloji	2	Ekosistem	2	Kaynak verimliliği	13	Sağlık	4
Arz-Talep	1	Ekoturizm	2	Kazanç	1	Saygınlık	2
Atık yönetimi	11	Emek	1	Kendini Özgür Hissetme	1	Seyahat	2
Az insan	1	Enerji	10	Kırsal turizm	3	Sorumluluk	8
Barış	1	Erişilebilirlik	12	Kirliliği azaltmak	4	Sosyal	9
Beslenme	5	Estetik	2	Konaklama	7	Sosyal eşitlik	4
Bilinç	8	Eşitlik	4	Konfor	1	Sosyal sorumluluk	10
Birey	1	Etkinlik	4	Kontrollü Gelişmek	1	Spor	3
Canlı	1	Farkındalık	2	Konum	1	Su tüketimi	9
Cömertlik	1	Fayda	3	Koruma	26	Süreklilik	12
Çeşitlilik	5	Fiziki bütünlük	10	Köy Turizmi	1	Tanıtım	3
Çevre	19	Fiziki Yeterlilik	1	Kum	3	Tarım	1
Çevre düzenleme	1	Gelecek	7	Kurallar	1	Tarih	4
Çevre kalitesi	3	Geleneksel değerler	5	Kuşak	2	Tarihi miras	5
Çevre koruma	1	Gelişim	7	Kültür	15	Tarihi Güzellik	1
Çevreci turizm	2	Geri dönüşüm	4	Kültür Bütünlüğü	1	Tasarruf	3
Çevresel etki	11	Golf	1	Kültür Devamlılığı	1	Tatil	1
Çevresel Gelişim	1	Güler Yüz	1	Kültür Turizmi	2	Temiz çevre	4
Çevresel İlke	1	Güneş	1	Kültürel değer	7	Termal	3
Çevresel saflık	2	Güvenlik	2	Kültürel Etkileşim	1	Toplum	14
Çiftlik Turizmi	1	Habitat	1	Kültürel miras	19	Turist	10
Dağcılık	1	Halk	2	Kültürel zenginlik	17	Ulaşım	8
Denge	2	Hava Sporlar	1	Küresel Politikalar	1	Uzun vadeli	5
Deniz	6	Hayvan	1	Mağazin	1	Üretim	1
Destek	1	Hayvan Neslinin Tükenmemesi	1	Mağara	1	Verimlilik	7
Destinasyon	1	Hizmet	2	Memnuniyet	25	Yaşam kalitesi	8
Devamlılık	4	Hoşgörü	3	Milli Değerler	1	Yat	1
Din	1	İrk Eşitliği	1	Mimari Eserler	1	Yayla	2
Dinlenme	2	İhtiyaç	1	Minimum Maliyet	1	Yenilenebilen kaynaklar	5
Doğa	13	İklim	3	Miras	3	Yerel ekonomi	10
Doğa dostu	8	İleri görüşlülük	2	Misafirperverlik	1	Yerel halk	3
Doğal alanlar	4	İletişim	1	Modernleşme	2	Yerel kontrol	7
Doğal çevre	6	İlişki	1	Müzik	1	Yeşil	3
Doğal kaynak	9	İnanç	3	Otel	2	Zevk	1
Doğal miras	5	İnsan	1	Özgünlük	1		

Tablo 4: Öğrencilerin İlişki Kurduğu Kelimelerin Boyutlar Bazında İncelemesi

Çevre	Kültür	Ekonomi	Yeşil Turizm
Atık yönetimi	Kültür	Ekonomi	365 Gün
Doğa	Kültür Bütünlüğü	Ekonomik Büyüme	4 Mevsim Turizm
Doğa dostu	Kültür Devamlılığı	Ekonomik denge	Acentalar
Doğal alanlar	Kültür Turizmi	Ekonomik Gelişim	Agro Turizm
Doğal çevre	Kültürel değer	Ekonomik Kalkınma	Aktif Turizm
Doğal kaynak	Kültürel Etkileşim	Ekonomik süreklilik	Aktiviteler
Doğal miras	Kültürel miras	Enerji	Alışveriş
Ekosistem	Kültürel zenginlik	Kalkınma	Alternatif
Hayvan	Küresel Politikalar	İstihdam	Altyapı
İklim	Milli Değerler	İstihdam kalitesi	Eğlence
Çevre düzenleme	Miras	İstihdam yaratma	Ekoturizm
Çevre kalitesi	Tarihi miras	Refah	Turist
Çevre koruma	Tarihi Güzellik	Verimlilik	Ulaşım
Çevreci turizm	Müzik	Üretim	Zevk
Çevresel etki	Tarih	Yenilenebilir kaynaklar	Yeşil
Çevresel Gelişim		Yerel ekonomi	Otel
Çevresel İlke		Kazanç	
Çevresel saflık		Tasarruf	
Çiftlik Turizmi			

Şekil 1: Öğrencilerin Kelime İlişkilendirme Testine Yönelik Kelime Bulutu**Tablo 5:** Sürdürülebilir Turizme Yönelik Kurulan Cümlelerin Frekans Tablosu

Anahtar kavram	Bilimsel Bilgi İçeren Cümle		Bilimsel Olmayan veya Yüzeysel Bilgi İçeren Cümle		Kavram Yanılgısı İçeren Cümle		Boş	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sürdürülebilir turizm	42	48,3	19	21,8	12	13,8	14	16,1

Tablo 6: Kelime İlişkilendirme Testinde Elde Edilen İlgili Cümlelere Yönelik Örnekler

Sürdürülebilir Turizm:	
Bilimsel Bilgi İçeren Cümle Örnekleri:	
K12:	Tamamen doğaya, çevreye, canlılara, kültüre saygılı, hoşgörülü davranarak ve koruyarak önlemlerin alınması, aynı zamanda geleceğe de aktararak kazanç sağlanmasıdır.
K34:	Doğal, biyolojik, ekolojik, kültürel, toplumsal gibi tüm yenilenebilen kaynaklarla süreklilik kazanmak ve kaynakları geliştirip, çevreyi koruyarak turizmi uzun vadede ayakta tutmaktır.
K48:	Doğal kaynakların ve yerel halkın sosyokültürel yapısının korunduğu ve verimli ekonomik girişimlerin gerçekleştiği turizm türüdür.
K22:	Sürdürülebilir turizm doğal, ekonomik, ve kültürel kaynakları korurken bu kaynaklarının devamlılığını sağlamaya da özen gösteren turizm çeşididir.
K36:	Sürdürülebilir turizm, turizmin günümüzdeki ve gelecekteki ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerini gözetir.
Bilimsel Olmayan veya Yüzeysel Bilgi İçeren Cümle Örnekleri:	
K53:	Bir destinasyonu çekici kılan kültürel zenginlikleri ve doğal güzelliklerdir.
K32:	Gelecek nesiller de bizim gördüklerimizi görebilmesi için alınan önlemler bütünüdür.
K38:	Doğanın kurallarına göre turizm faaliyetlerini yürütmek.
K11:	Çevresel etkileri hesaplayan turizm türüdür.
K7:	Ülkelerin önem vermesi gereken unsurların başında gelmektedir.
Kavram Yanılgısı İçeren Cümle Örnekleri:	
K82:	Turistlerin ekonomik, sosyal ve estetik gereksinimlerini karşılama yöntemi.
K50:	Turizm hizmetle büyür, sevgiyle gelişir.
K67:	Lüks turizmdir.
K76:	Rekreasyon aktivitelerine devamlı olarak katılımları açıklar
K9:	Bölgeye turist çekmek için yapılan faaliyetlerin toplamıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada turizm lisans eğitimi gören öğrencilerin bilişsel yapıları Kelime İlişkilendirme Testi aracılığıyla belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda sürdürülebilir turizm kavramı anahtar kelime olarak belirlenmiş ve farklı bölümlerde okuyan 87 öğrencinin katılımıyla araştırma tamamlanmıştır. Her öğrenciye sürdürülebilir turizm ile ilişkili olabilecek 10 farklı kelime yazmaları istenmiş ve sonuç olarak öğrencilerden 183 farklı kelime elde edilmiştir. Araştırma sonucunda toplam kelimelerin 795 defa tekrar edildiğini ve 74 kelimenin ise birer kez kullanıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan bazı öğrenciler sürdürülebilir turizm kavramını rekreatif aktiviteler, eğlence, etkinlik, barış gibi sürdürülebilir turizm kavramı ile ilişkili olmayan kelimelerle ilişkilendirse de, en fazla tekrar ettikleri kelimeler, kültür, çevre, koruma, ekonomi, istihdam ve memnuniyet olarak belirlenmiştir. Bu durum, öğrencilerin sürdürülebilir turizme yönelik bilişsel algılarının yüksek olduğunu göstermektedir. Ayrıca, cümle gruplarına göre dağılımlar incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin yarısına yakını bilimsel bilgi içeren cümle kurdukları belirlenmiştir. Keskin & Örgün (2015)'ün turizm çalışanlarına yönelik yaptıkları benzer araştırmada çalışanların sürdürülebilir turizm algılarının düşük olduğu ve genel olarak

kavram yanılgısı olan cümleler kurduklarına dair bulgular yer almaktadır. Sonuç olarak, bu çalışmanın elde ettiği bulgular ilgili çalışmanın sonuçlarından farklılaşmaktadır. Bu durum, öğrencilerin almış oldukları turizm eğitimi ile açıklanabilir ve turizm eğitiminin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Zira, sürdürülebilir turizm uygulamaları, turizm eğitimlerinde önemli bir yer tutmakta (Ancil & Blanc, 2016) ve bu eğitimler sayesinde sürdürülebilir uygulamalar daha verimli olabilmektedir (McGrath ve ark., 2020).

Diğer taraftan araştırmada hatırı sayılır bir oranda öğrencinin sürdürülebilir turizm ile ilgili cümle kurmada zorlandıkları tespit edilmiştir. Öyle ki, öğrencilerin % 16'sı ilgili bölümü yanıtsız bırakmıştır. Ayrıca, yaklaşık olarak % 14'ü sürdürülebilir turizm ile ilgili kavram yanılgısı içeren cümle kurdukları tespit edilmiştir. Sürdürülebilir turizmin gelişmesi destinasyonların turizm sektöründen daha fazla pay almalarına katkı sağlarken, destinasyon kaynaklarının uzun süreli ve etkin kullanmasında da önemli rol oynamaktadır. Sonuç olarak, turizm eğitimlerinde sürdürülebilir turizm konusu etkin hale getirilerek öğrencilerin bilişsel yapıları doğru şekilde oluşturulmalıdır. Bu bağlamda, turizm lisans müfredatlarında sürdürülebilirliğe yönelik derslerin sayısı arttırılabilir. Ek olarak mevcut

derslerin içerikleri sürdürülebilir turizmi kapsayacak şekilde düzenlenebilir.

Sürdürülebilir turizmin önümüzdeki yıllarda önemini kaybetmeyeceği hatta daha da arttıracığı düşünüldüğünde ileride turizm sektörüne yön verecek olan öğrencilere sürdürülebilir turizmi başarılı şekilde uygulayan işletmelere yönelik teknik geziler düzenlenerek öğrencilerin farkındalık düzeyleri arttırılmalıdır. Tüm ülkede sürdürülebilir turizm uygulamalarını arttırmak öğrencilerin daha fazla uygulama ve deneyim alanı bulmalarını sağlayacaktır. Buna bağlı olarak tüm destinasyonlarda yeşil yıldızlı otel sayısının artması ve korunan alanların güvenliğinin genişletilmesi önerilmektedir. Ayrıca, alanda yapılan akademik çalışmalar ile turizm öğrencilerin bilgi düzeylerinin yükselmesi beklenmektedir.

Kelime ilişkilendirme testi (KİT) ağırlıklı olarak fen bilimlerinde ve eğitim bilimlerinde kullanılmaktadır (Altınay Özdemir, 2018). Araştırma bulguları dikkate alındığında söz konusu test farklı konularda turizm alanında da kullanılabilir. Gelecek çalışmalarda farklı örneklem gruplarında yürütülecek benzer çalışmaların olması ve sonuçlarının bu çalışma bulgularıyla mukayese edilmesi literatürün ulaştığı bilgi birikimini arttıracığı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Altınay Özdemir, M. (2018). Turizm öğrencilerinin boş zaman ve rekreasyon kavramlarına yönelik bilişsel yaklaşımı: kelime ilişkilendirme testi, *International Journal of Cultural and Social Studies*, 4 (1), 219-236.
- Anctil, A. , & Blanc, D. L. (2016). An educational simulation tool for integrated coastal tourism development in developing countries. *Journal of Sustainable Tourism*, 24 (5), 783-798.
- Aranson, L. (1994). Sustainable tourism systems: The example of sustainable rural tourism in Sweden, *Journal of Sustainable Tourism*, 2 (1-2) 77-92.
- Ay, M. (2011). Vocational higher school students' conceptual structures of accounting, *Procedia: Social and Behavioral Sciences*, 15, 2181-2186.
- Ayaz, N., Yeşiltaş, M., & Türkmen, F. (2012). Turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizme bakış açıları ve algıları üzerine bir araştırma, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14 (22): 103-112,
- Avcıkurt, C. (2003). *Turizm sosyolojisi: Turist, yerel halk etkileşimi*. I. Baskı, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Bahar, M., & Özatlı, N. S. (2003). Kelime iletişim test yöntemi ile lise 1. sınıf öğrencilerinin canlıların temel bileşenleri konusundaki bilişsel yapılarının araştırılması, *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5 (2), 75-85.
- Baum, T. G. (2007). Human reseources in tourism: Still waiting for change, *Tourism Management*, 28 (6), 1383-1389.
- Binbaşoğlu, H., Tuna, A., Özer, N. & Şad, S. N. (2019). Üniversite öğrencilerinin sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir turizm hakkındaki bilgi düzeyleri, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3 (3): 338-349.
- Büyükşalvarcı, A., & Keleş, H. (2019). Turizm alanında yazılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik açıdan incelenmesi, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7 (4), 2758-2773.
- Choi, H. C., & Sırakaya, E. (2006). Sustainability indicators for managing community tourism, *Tourism Management*, 27 (6), 1274-1289.
- Coşkun, E., & Doğan, S. (2019). Turizm işletmeciliği öğrencilerinin cittaslow – yavaş şehir kavramına yönelik bilişsel yapılarının kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla incelenmesi, *Journal of Tourism Theory and Research*, 5 (2), 273-281.
- Doğan, S., Yücel, G. M. & Güngör, O. (2018). Turizm meslek yüksekokulu öğrencilerinin sosyal medyaya yönelik bilişsel yapılarının kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla incelenmesi, *Turizm Akademik Dergisi*, 5 (1), 166-176.
- Duran, E. (2009). *Sürdürülebilir turizm kapsamında toplumsal ve kültürel kimliğin korunması: Gökçeada örneği*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Ercan, F., Taşdere, A. & Ercan, N. (2010). Kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla bilişsel yapının ve kavramsal değişimin gözlenmesi. *Türk Fen Eğitim Dergisi*, 7 (2), 136-154.
- Farrell, B. H., & Twining-Ward, I. (2004). Reconceptualizing tourism. *Annals of Tourism Research*, 31 (2), 274-295.
- Fırat, A. & Aydın, A. E. (2016). Hedonik ve faydacı alışveriş davranışı üzerine bir araştırma, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9 (43), 1840-1846.
- Garrod, B. & Fyall, A. (1998). Beyond the rhetoric of sustainable tourism?. *Tourism Management*, 19 (3), 199-212.
- Gilbert, J. K., Boulter, C., & Rutherford, M. (1998). Models in explanations, Part 2, Whose voice? Whose ears? *International Journal of Science Education*, 20, 187-203.
- Gkoumas, A. (2019). Evaluating a standart for sustainable tourism through the lenses of local industry. *Heliyon*, 5, 1-12.
- Gülcan, B., Yayla, Ö. & Işın, A. (2018). *Türkiye'de turizm öğretmeni yetiştirmenin hukuksal evrimi*. Y. Karaman Kepenekçi ve P. Taşkın (Editör). Prof. Dr. Emine Akyüze Armağan, 393-406, Ankara: Pegem Yayınevi.
- Güler, O., & Tufan, E. (2013). Sürdürülebilir bir yatırım örneği olarak yeşil otelcilik. Ş. Aydın Tükeltürk ve M. Boz (Editör). Turizmde Güncel Konu ve Eğilimler, 357-374, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Gürkan, Ç., Dönmez, D. & Küçükaltan, D. (2010). *Turizm alanında eğitim gören öğrencilerin kariyer hedefleri: Önlisans öğrencileri üzerine bir araştırma*. O. E. Çolakoğlu (Editör). 11. Ulusal Turizm Kongresi Bildiri Kitabı. (s.351-363). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Legrand, W., Chen, J. S., & Sloan, P. (2013). *Sustainability in the hospitality industry*. Principles of Sustainable Operations (2nd ed.), Abingdon, UK: Routledge.
- Lopez- Sanchez, Y., & Pulido- Fernandez, J. I. (2016). In search of the pro-sustainable tourist: A segmentation based on the tourist 'sustainable intelligence'. *Tourism Management Perspectives*, 17, 59-71.
- Kaslik, E., & Neamtu, M. (2020). Dynamics of a tourism sustainability model with distributed delay. *Chaos, Solitons and Fractals*, 133, 1-9.
- Kendir, H., Arslan, E., & Özkoç, A. G. (2019). Kaz Gölü'nün ornitoturizm açısından değerlendirilmesi, *VIII. National IV. International Eastern Mediterranean Tourism Symposium*, Anamur, 334-344.

Keskin, E., & Örgün, E. (2015). Kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla sürdürülebilir turizm olgusunun kavramsal analizi: Ürgüp Örneği, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 3 (1), 30-40.

Keskin, E., Örgün, E., & Akbulut, A. B. (2017). Gastronomi kavramının kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla analizi, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5 (3), 255-267.

McGrath, M. G., Lockstone-Binney, L., Ong, F., Wilson-Evered, E., Blaer, M., & Whitelaw, P. (2020). Teaching sustainability in tourism education: a teaching simulation, *Journal of Sustainable Tourism*, 1-18.

Mercan, Ş. O., Özkök, F., & Sünnetçioğlu, S. (2018). Dersler Üniversite Öğrencilerinin Davranış Değişikliğinde Etkili Oluyor Mu? Sürdürülebilir Turizm Ve Eko-Turizm Dersleri Üzerine Bir Araştırma, *Fourth Sarajevo International Conference*, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina.

Mısırlı, İ. (2002). Turizm sektöründe meslek standartları ve mesleki belgelendirme sistemi (Sertifikasyon), *Anatolia Turizm Araştırma Dergisi*, 13(1): 39-55.

Nelson, J. G., Butler, R., & Wall, G. (1993). *Tourism and sustainable development: Monitoring, planning, managing*. Waterloo, Ont: University of Waterloo.

Özatlı, N. S. & Bahar, M. (2010). Öğrencilerin boşaltım sistemi konusundaki bilişsel yapılarının yeni teknikler ile ortaya konması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*, 10 (2), 9-26.

Paliç Sadoğlu, G. (2016). The cognitive structures of turkish pre-service teachers in relation to the concept of light, *Universal Journal of Educational Research*, 4 (9), 2181-2190.

Prayag, G., Dookhony-RAmphul, K., & Maryeven, M. (2010). Hotel development and tourism impacts, in Mauritius: Hoteliers' perspectives on sustainable tourism. *Development Southern Africa*, 27 (5), 697-712.

Richardson, S. (2009). Undergraduates' perceptions of tourism and hospitality as a career choice, *International Journal of Hospitality Management*, 28, 382-388.

Ritchie, J. R., & Crouch, G. I. (2003). *The competitive destination: A sustainable tourism perspective*. Wallingford: Cabi Publishing.

Shafiee, S., Ghatari, A. R., Hasanzadeh, A., & Jahanyan, S. (2019). Developing a model for sustainable smart tourism destinations: A systematic review, *Tourism Management Perspectives*, 31, 287-300.

Sezgin, M., & Karaman, A. (2008). Turistik destinasyon çerçevesinde sürdürülebilir turizm yönetimi ve pazarlaması, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 413-428.

Şimşek, M. (2013). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının coğrafi bilgi sistemleri (cbs) konusundaki bilişsel yapılarının ve alternatif kavramlarının kelime ilişkilendirmesi testi ile belirlenmesi, *Researcher: Social Science Studies*, 1(1), 6475.

Tosun, C. (2001). Challenges of sustainable tourism development in the developing world: the case of Turkey, *Tourism Management*, 22 (3), 289-303.

Turner, L., Ash J. (1975). *The golden hordes: International tourism and the pleasure periphery*. Constable: London.

UN (2015). Sustainable development goals. <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/> Erişim tarihi: 30.05.2020

UNEP (2013). Green economy and trade – Trends, challenges and opportunities, <https://scholar.google.com/scholar> Erişim tarihi: 12.06.2020.

Üzümcü, T. P. & Bayraktar, S. (2004). Türkiye'de turizm otel işletmeciliği alanında eğitim veren yükseköğretim kuruluşlarındaki eğitimcilerin turizm mesleki eğitiminin etiksel açıdan incelenmesine yönelik bir alan araştırması, *3.Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiri Kitabı*: 80.

Yayla, Ö. & Ergün, G. S. (2020). Sosyal bilimlerde paradigma ikilemi: Turizm alanında yazılmış lisansüstü tezler üzerine bir inceleme, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4 (2), 1624-1639.

Destek Bilgisi: Bu çalışmanın hazırlanması sürecince herhangi bir bireyden ya da kurumdan aynı ya da nakdi bir yardım/destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Makalede herhangi bir çıkar çatışması ya da kazancı yoktur.

Etik Onayı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara riayet edildiğini yazar(lar) beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Turizm Akademik Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazarlarına aittir.

Bilgilendirilmiş Onam Formu: Tüm taraflar kendi rızaları ile çalışmaya dâhil olmuşlardır.

Etik Kurul Onayı: Bu çalışma için Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 2020M020 protokol numaralı, 128 numaralı karar sayılı ve 22.05.2020 tarihli "Etik Kurul Onayı" alınmıştır.

EXTENSIVE SUMMARY

The Determination of Tourism Students' Cognitive Structures About Sustainable Tourism: A Qualitative Research

Özgür YAYLA*

INTRODUCTION

The concept of sustainability is one of the most talked about topics in recent years. In 2015, the European Union determined a 17-item sustainable development target and ensured that these items were implemented by all sectors including tourism (UN, 2015). For all these reasons, it has become one of the issues that attract the attention of academics working in sustainable tourism literature, and has also been heavily involved in national and international policy statements of countries. As a result, it can be said that sustainable tourism is a frequently used concept in tourism planning and its functioning in all areas of tourism (Garrod & Fyall, 1998).

Aranson (1994) claims that natural and cultural resources are inexhaustible and limited. The concept of sustainable tourism has emerged as an answer to the negative social, cultural and environmental impacts on the destination due to the improper use of tourism resources. Sustainable tourism requires social responsibility, revival in the economy and environmental sensitivity. In addition to protecting the environment with such sensitivity, the sustainability of social and cultural values is also important. Cognitive structures of undergraduate students studying tourism about concepts related to sustainable tourism remain uncertain. From this point of view, the aim of this study is to determine the perceptions of sustainable tourism of students studying tourism with word association test.

METHODOLOGY

The concept of sustainable tourism has been addressed frequently in tourism literature, and has revealed the need for an in-depth study of the concept. For this need, the word association test was applied and the opinions of the students studying undergraduate education related to sustainable tourism were obtained. Depending on the research purpose, in this research, the word association test, which is one of the qualitative research methods, which helps to determine the relationship between the concepts in memory and that helps to determine whether the relations between the concepts in memory is sufficient and meaningful, is used.

The data obtained were numbered from 1 to 87 and analyzed with the help of MAXQDA 2020 program. In the qualitative analysis, the number and type of answers given to the keyword were evaluated. For data analysis to give reliable results, the words are grouped according to their semantic relationships and the frequency table is obtained by calculating the frequency of the words in each group. As a result, a concept map and word cloud were created based on the frequency table.

FINDINGS

The concept of sustainable tourism has been determined as a keyword and the research has been completed with the participation of 87 students studying in different departments. Each student was asked to write 10 different words that could be related to sustainable tourism, and as a result, 183 different words were obtained from the students. As a result of the research, it was determined that the total words were repeated 795 times and 74 words were used once. Moreover, the use of the concepts of culture, economy, economy, protection and satisfaction can be said to be the most used words in tourism tourism.

CONCLUSION

In this study, the cognitive structures of the students studying in tourism undergraduate studies were tried to be determined through the Word Association Test. In this context, the concept of sustainable tourism has been determined as a keyword and the research has been completed with the participation of 87 students studying in different departments.

Although some of the students participating in the research associate the concept of sustainable tourism with words that are not related to the concept of sustainable tourism such as recreational activities, entertainment, activity, peace, the words they repeat most are determined as culture, environment, protection, economy, employment and satisfaction. This shows that students have high cognitive perceptions towards sustainable tourism. In addition, when the distribution of sentence groups is examined, it was determined that nearly half of the students participating in the research formed a sentence containing scientific information. In the similar study conducted by Keskin & Örgün (2015) for tourism workers, there are findings indicating that the employees have low perceptions of sustainable tourism and make sentences that are generally misconceiving.

The word association test is mainly used in science and educational sciences (Altınay Özdemir, 2018). When the research findings are taken into consideration, the test can be used in the field of tourism on different

* Corresponding author at: SAKdeniz University, Manavgat Tourism Faculty, ozguryayla@akdeniz.edu.tr

subjects. It is thought that there will be similar studies to be conducted in different sample groups in future studies and comparing the results with these study findings will increase the knowledge gained by the literature.

